

MINISTEREN

Borgerforeningen Mols – Distriktsråd for Mols og Helgenæs
Att.: Jørgen Ørgård

Dato 12. marts 2018
J. nr. 2018-1529

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Kære Jørgen Ørgård

Tak for jeres brev af 5. marts 2018 angående den yderligt forsinkede åbning af Odder- og Grenaabanen samt den forestående evaluering af sikkerhedsgodkendelsesforløbet med den indre strækning af Aarhus Letbane.

Jeg vil gerne indledningsvis gøre det klart, at jeg synes det er utroligt ærgerligt for borgerne i det østjyske, at åbningen af Odder- og Grenaabanen forsinkes yderligere.

Jeg kan også kun være enige med jer i, at forløbet frem mod letbanens opnåelse af de nødvendige sikkerhedsgodkendelser har været utilfredsstillende, og jeg forstår udmærket, at de gentagne udskydelser kan give anledning til frustration.

Det er yderst uheldigt, at udfordringerne med at opnå sikkerhedsgodkendelse fra den indre strækning tilsyneladende skal gentage sig på de øvrige strækninger. Men jeg mener også, at det i denne forbindelse er værd at huske på, at der sidder en ansvarlig bestyrelse og ejerkreds bag letbaneselskabet, der bærer et ansvar for at sikre, at selskabet er i stand til at levere den fornødne dokumentation, så letbanen kan sikkerhedsgodkendes og dermed idriftsættes.

Staten yder alene et tilskud til anlægget af letbanen og har ingen direkte indflydelse i denne sammenhæng.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen - der står for udstedelse af sikkerhedsgodkendelserne - hører ganske vist under Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. På sikkerhedsområdet er styrelsen imidlertid uafhængig og er dermed ikke underlagt transportministerens beføjelser. Dette er fastsat i jernbaneloven og skal sikre, at afgørelser om jernbanesikkerhed træffes på et fagligt grundlag – ikke et politisk.

Derfor kan jeg i sagens natur ikke gå ind i den konkrete godkendelse af letbanen i Aarhus, og som minister hverken kan eller vil jeg forsøge at presse en uafhængig myndighed til at træffe en bestemt afgørelse.

Når det så er sagt, så synes jeg selvfølgelig, at vi skal lære af forløbet, så vi kan undgå tilsvarende problemer i fremtiden. Derfor har jeg som bekendt igangsat en ekstern evaluering af forløbet.

Jeg vil gerne medgive, at det alt andet lige ville have været oplagt, hvis evalueringens resultater også kunne understøtte en bedre proces med godkendelserne af de to ydre strækninger.

Når dette ikke har været muligt, skyldes det for det første, at det seneste udmeldte tidspunkt for åbningen af Odderbanen har været sat til februar 2018.

Derudover er det med et så komplekst og specialiseret område vigtigt at sikre sig, at det dels er de rette kompetencer, der sættes til at udføre evalueringsopgaven, dels er de rigtige forhold, der fokuseres på. Det har derfor været nødvendigt med en vis procestid til udarbejdelse af kommissorium og indhentning af tilbud.

Jeg mener også, at det for de involverede parter, der er under lup i denne undersøgelse – Aarhus Letbane og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen – kun er rimeligt at sikre sig, at evalueringsarbejdet bliver gjort ordentligt og grundigt.

Ministeriet har på den baggrund vurderet, at en endelig afrapportering af evalueringen vil kunne foreligge i oktober 2018. Dog er der lagt op til, at opgavens første del – der er en kortlægning af det konkrete forløb – skal foreligge i udkast inden sommerferien.

Jeg kan endvidere oplyse, at ministeriet er ved at gennemgå de netop indkomne tilbud på evalueringsopgaven. Opgaven forventes tildelt den vindende byder og dermed igangsat før påske.

Det sagt, så hæfter jeg mig endnu engang ved, at der trods alt sidder en ansvarlig bestyrelse og ejerkreds bag letbaneselskabet. Man må kunne sætte lid til, at disse aktører - på baggrund af forløbet med den indre strækning – også selv har gjort sig nogle overvejelser om, hvordan indsatsen med opnåelse af de udestående godkendelser kan styrkes.

Afslutningsvis kan jeg tilføje, at jeg har bedt både Aarhus Letbane og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om at udarbejde en skriftlig statusredegørelse for de udestående sikkerhedsgodkendelser på Odder- og Grenaabanen, herunder hvornår de ydre strækninger forventes at kunne åbne.

Letbaneselskabet har oplyst, at selskabet arbejder intensivt på at udarbejde ansøgning om tilladelse til at køre med passagerer på Odder- og Grenaabanen. Belært af erfaring fra forløbet med godkendelse af den indre strækning, ønsker selskabet dog ikke at melde en åbningsdato ud på nuværende tidspunkt, da der endnu er udestående forhold, der skal dokumenteres i ansøgningsmaterialet.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har adviseret, at styrelsen ved godkendelse af de tekniske sikkerhedsregler har seks ugers sagsbehandlingstid, mens sagsbehandling af de øvrige sikkerhedsgodkendelser kan foretages inden for tre uger.

Side 3/3

Jeg har til jeres orientering vedlagt begge skriftlige redegørelser som bilag til dette brev.

Med venlig hilsen

Ole Birk Olesen

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har den 8. marts 2018 bedt Aarhus Letbane besvare følgende spørgsmål:

- A. Hvad er årsagen til udskydelsen af åbningen af Odder- og Grenaabanen?
B. Hvornår forventer letbaneselskabet at hhv. Odder- og Grenaabanen kan åbne?

Ad A. Aflysningen den 22. september 2017 af den planlagte åbning af letbanens indre strækning har også medført forsinkelser af Odder- og Grenaabanen – det skyldes især disse fire forhold:

1. Ny ansøgning

Som direkte følge af aflysningen måtte Aarhus Letbane og assessor (den tredjepart, der kvalitetssikrer og ansøger om godkendelser af Letbanen hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, TBST) udarbejde en ny ansøgning.

Aflysningen forsinkede åbningen af letbanens indre strækning med tre måneder.

2. Håndtering af vilkår

Aarhus Letbane indsendte efterfølgende en ny ansøgning sammen med assessors sikkerhedsvurderingsrapport, der indeholdt ganske få observationer. Da TBST efterfølgende godkendte letbanens indre strækning den 20. december 2017, skete det ikke desto mindre på 58 vilkår. Heraf skulle 50 vilkår håndteres og besvares inden for to måneder. Alle vilkår skulle både håndteres af Aarhus Letbane og assessor, hvilket var en tidkrævende arbejdsdag.

Aarhus Letbane og assessor har naturligvis måttet prioritere håndteringen af de 50 vilkår, hvilket har forsinket det sideløbende arbejde med at udarbejde ansøgninger om godkendelse af Odder- og Grenaabanen.

3. Forventning om fuldt regelgrundlag

For at fremskynde processen for godkendelsen af Odderbanen, ønsker Aarhus Letbane i første omgang at udarbejde fire tekniske sikkerhedsregler (regelgrundlag for vedligehold), der er nødvendige for at komme i drift på Odderbanen, og som supplerer de 16 regelgrundlag, der allerede er godkendt. Efterfølgende vil Aarhus Letbane udarbejde de tre resterende regelgrundlag, der omhandler fremtidige ombygninger af Letbanen og derfor ikke skønnes at være nødvendige for drift af Odderbanen på kort sigt.

TBST har dog meddelt, at man forventer at modtage det fulde regelgrundlag i den kommende ansøgning - alternativt et nyt argumentationsnotat baseret på en ny risikovurdering af Odderbanen. Uanset løsning forlænger denne forventning den aktuelle ansøgningsproces og medvirker også til at forsinke åbning af Odder- og Grenaabanen.

4. Assessor finder flere observationer

Samtidig har assessor, der i forbindelse med den aflyste åbning af Letbanen er blevet underkendt af TBST to gange, anlagt en mere konservativ tilgang til arbejdet med at ansøge om godkendelse af Odderbanen. Denne tilgang udmønter sig i væsentligt flere observationer af potentielle udeståender, hvilket gør arbejdet med at udarbejde ansøgningen mere tidkrævende end tidligere.

NOTAT

Aarhus Letbane I/S

P. Hiort Lorenzens Vej 71-95

DK-8000 Aarhus C

CVR: 34704724

EAN: 5798002913088

info@aarhusletbane.dk

letbanen.dk

09 marts 2018

Kontaktperson

Michael Borre

Direktør

M: 26 84 73 23

E: mbi@aarhusletbane.dk

Ad B. Aarhus Letbane og assessor arbejder intensivt på at udarbejde ansøgning om til-ladelse til at køre med passagerer på Odderbanen. Processen foregår således:

- Når ansøgningen er indsendt, har TBST en sagsbehandlingstid. Styrelsens service-mål er seks uger, men sagsbehandlingen kan tage op til fire måneder. Undervejs i processen kan TBST stille spørgsmål til materialet.
- Efter ansøgningen for Odderbanen er indsendt, fortsætter det tilsvarende arbejde med ansøgningen for Grenaabanen. På strækningen mod Grenaa vil der være en del genbrug fra Odderbanen. Forventningen er derfor, at godkendelsesprocessen bliver kortere for Grenaabanen.
- Når Trafikstyrelsen har sagsbehandlet Aarhus Letbanes ansøgning for Odderba-nen, kan styrelsen enten afvise eller godkende ansøgningen. Hvis ansøgningen godkendes, vil det typisk ske på en række vilkår, som Aarhus Letbane skal hånd-tere. Først når godkendelsen foreligger, kan Aarhus Letbane udføre de sidste funk-tionstest af Odderbanen, herunder give letbaneførerne det krævede strækknings-kendskab. Straks efter at disse tests er gennemført, kan Odderbanen begynde at køre med passagerer.
- Hvad angår tilsvarende funktionstests af Grenaabanen, forventes disse at kunne udføres sideløbende med TBSTs sagsbehandling af ansøgningen om at køre med passagerer på strækningen. Når strækningen mod Grenaa bliver godkendt, er det derfor forventningen, at man i umiddelbar forlængelse heraf kan åbne for passa-gerdrift.

Som det fremgår, er der fortsat så mange ubekendte faktorer i processen frem mod godkendelser af Odder- og Grenaabanen, at Aarhus Letbane for nuværende ikke kan angive åbningsdatoer. Belært af erfaring ønsker Aarhus Letbane ikke at tage den risiko, der er ved at melde åbningsdatoer ud, før alle nødvendige godkendelser fra TBST er modtaget.

Aarhus Letbane arbejder målrettet på at få godkendt Odder- og Grenaabanen så hur-tigt som muligt.

Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@tbst.dk
tbst.dk

Notat
TS111-00112
08-03-2018

Status for godkendelser i forbindelse med Aarhus Letbane

Aarhus Letbane (AAL) fik i december 2017 godkendelse til at åbne strækningen i Aarhus midtby (fase 1), herunder sikkerhedsgodkendelse som infrastrukturforvalter for Aarhus midtby (fase 1), hvilket indebærer ansvar for sikker drift og vedligeholdelse af strækningen.

Der udestår på nuværende tidspunkt følgende godkendelser for strækningen Århus – Odder:

- Sikkerhedsgodkendelsen af AAL
- Ibrugtagningstilladelse til infrastrukturen
- De tekniske sikkerhedsregler
- De trafikale sikkerhedsregler
- Sikkerhedscertifikat til Keolis
- Letbanekøretøjer med togkontrol

AAL har ansøgt om udvidelse af sin sikkerhedsgodkendelse, så den også kommer til at omfatte strækningen Århus-Odder (fase 2). Endvidere har Keolis, som skal køre togene på strækningen, ansøgt om udvidelse af sit sikkerhedscertifikat til også at omfatte strækningen Århus-Odder (fase 2).

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST) er i dialog med begge parter.

Den 7. marts 2018 afholdt AAL og TBST møde om udvidelse af AAL's sikkerhedsgodkendelse som infrastrukturforvalter og godkendelse af de tekniske sikkerhedsregler for Odderbanen.

Mødet var præget af en god og konstruktiv dialog, hvor der var enighed om hvilke forhold AAL skal arbejde videre på, og hvordan processen for godkendelsen skal designes. Til gennemførelse og fremme af arbejdet har AAL styrket sin indsats ved at indhente bistand fra en ny ekstern rådgiver.

Keolis har ansøgt og fået godkendt suppleringsuddannelse for såvel trafikstyringspersonale som letbaneførere. Den endelige uddannelse afventer dog, at AAL søger om at få godkendt de trafikale regler for strækningen, så de kan blive godkendt. TBST forventer, at godkendel-

sen af banen til Grenaa (fase 3) vil ske efter afslutningen af godkendelsen af banen til Odder. Godkendelsen af banen til Grenaa vil indeholde de samme elementer som banen til Odder. Det betyder bl.a., at der ikke forventes behov for væsentlige ændringer af de trafikale og tekniske sikkerhedsregler, som godkendes til brug på Odderbanen.

Med hensyn til det forventede tidspunkt for godkendelsen kan styrelsen oplyse, at en godkendelse vil kunne forventes inden for tre uger efter at styrelsen har modtaget det fulde ansøgningsmateriale. For så vidt angår de tekniske sikkerhedsregler forbeholder styrelsen dog at bruge seks uger.